

Ročník 16 - Číslo 44

Vyšlo v únoru 2024

Obsah: 30. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KVVV PRAHA, PŘEČETLI JSME ZA VÁS, KDO BYL ERVÍN HOIDA

30. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KVVV PRAHA

Dne 7. října proběhla v Domu armády v Praze oslava 30. výročí založení našeho Klubu. Toto číslo Padáčku budeme tedy věnovat převážně této události a pojďme si ji tímto článkem připomenout.

Vystoupení předsedy Klubu na slavnostním shromáždění Klubu u příležitosti 30. výročí jeho založení

První etapa existence Klubů výsadkových veteránů:

Sdružování bývalých vojáků, veteránů, zejména těch, kteří se zúčastnili válek, není nic nového. Rozšířilo se zejména po velkých válkách 20. století, zejména po II. světové válce. Mnoho armád o své veterány pečuje a podporuje je dodnes. V československé armádě však po roce 1989, respektive v české armádě až po roce 1993. Výjimky samozřejmě byly, například dělostřelci se na bázi odbornosti sdružovali již za 1. republiky. (Obec dělostřelecká, která svoji činnost po roce 1989 obnovila.)

Výsadkové vojsko vzniklo jako druh vojska až po II. světové válce, a v ČSLA se veteránská tradice nepěstovala. Nicméně, i v tom ale existují výjimky. První sraz výsadkových veteránů, který jsem v dokumentech o veteránech výsadkového vojska našel, byl organizován 13.3.1982 v Liberci bývalými příslušníky 71. ppr československých parašutistů, toho, který byl vytvořen historicky jako první útvar výsadkového vojska Československé armády v roce 1947 v Ralsku – Mimoně. (Mimochodem bylo to spojeno s

vepřovými hody.) Druhý takový sdružovací akt, který jsem našel, podnikli bývalí příslušníci velitelské rotы Výsadkového učiliště ve Stráži pod Ralskem, ve dnech 24. – 25. června 1989. Další setkání byla až po listopadu 1989. Tedy včetně našich aktivit.

Počátky současného hnutí výsadkových veteránů, které se rozšířilo po celé Československé federativní republice, a po jejím rozpadu zůstalo aktivní v obou nástupnických republikách, které velmi úzce spolupracovaly, musíme hledat v Prostějově hned v r. 1990.

Počátek byl takový, že skupiny výsadkářů scházejících se i v jiných městech, o Praze to můžeme potvrdit, upíraly svoji pozornost do Prostějova, kde značná část, ne-li většina, sloužila. Na jednání Klubu v Prostějově se sjížděli „delegáti“ z celé republiky, a výsledky pak prezentovali ve svých mateřských skupinách. Takto to šlo celý rok 1990-91. V té době byly tyto skupiny považovány, alespoň pražská skupina určitě, jako neoficiální „detašované“ pracoviště Prostějova a členové těchto skupin byli většinou členy Prostějovského Klubu (platili příspěvky). V naší pražské skupině nejčastěji fungoval jako „delegát“ kol. Koutecký, kolem kterého se v té době sdružovalo postupně do roku 1993 dalších asi 15 lidí. Kromě jednoho všichni už ve výsadkovém nebi. Tito kolegové – zakladatelé se takto neoficiálně scházeli do února 1992, kdy oficiálně vznikl Místní klub výsadkových veteránů jako pracoviště Prostějovského Klubu.

První výbor samostatného Pražského Klubu byl ustaven ve druhé polovině roku 1993, po rozpadu Československa, a jeho členy byli zvoleni kol. Koutecký, Kuba a Šolc, jako pracovní výbor. Jako první zakladatelé našeho Klubu jsou v kronikách a dalších zápisech uváděni, kromě tří členů pracovního výboru, kolegové Vondra, Juříček, Holý, Muller, (genmjr.) Mrázek J., (plk.) Mrázek Vl., Benedikt a Kocmánek. Prvními přijatými členy Klubu, po jeho ustavení pak byli kolegové Švandrlík, Rezler, Lažanský a Ondrovčák, tedy téměř zakladatelé. Klub měl celkem 15 členů, ale nebyl nikde oficiálně registrován.

První řádný výbor Klubu, pětičlenný, byl zvolen na podzim 1993 ve složení: kolegové Koutecký, Kuba, Šolc, Juříček, Mrázek Vl. Měl podporu armády, protože členové Klubu buď ještě sloužili v

armádě (např. kol. Kuba, genpor., inspektor pozemního vojska), nebo byli čerství důchodci, znající své nástupce a situaci.

Na podzim, v říjnu 1993 byl takto oficiálně založen samostatný pražský Klub výsadkových veteránů, zatím oficiálně neregistrovaná společnost. Začala druhá etapa existence Klubu.

Druhá etapa existence Klubu (1993–2002):

V této druhé etapě řídili Klub jeho zakladatelé. Klub se začal aktivně podílet na tradici organizace každoroční panychidy v Resslově ulici na počest hrdinů operace Anthropoid. Gen. Krzák a

plk. Šolc byli ti, kteří se z našeho okruhu nejvíce zasloužili o vybudování památníku v kryptě kostela a gen. Krzák, čestný člen našeho Klubu byl ten, který pronesl první projev v kryptě, a následně i v dalších letech, dokud mu zdraví sloužilo. Po něm převzal tuto „štafetu“ gen. Kuba a po jeho skonu gen. Gavlas. Podíl našeho Klubu na organizaci připomínání operace Anthropoid skončil poté, co památník do své správy převzal VHÚ a organizace připadla jemu.

Druhým takovým počinem,

na němž se, byť nepatrně, podílel náš Klub a zejména kol. Šolc, bylo zřízení památníku odboje-pomníku „padlým válečným kamarádům a jejich spolupracovníkům“ v Technické ulici, jak jej nazvali iniciátoři – gen. v.v. Rudolf Krzák, gen. v.v. Rudolf Pernický a plk. v.v. Jan Vavřda ve své veřejné výzvě k jeho vybudování. Pomník byl odhalen v r. 2001, a dodnes se u tohoto pomníku koná vzpomínkový akt, jehož se účastníme.

Život Klubu šel svým tempem a rozrůstal se. Z prvních 15 členů měl Klub v roce 1997 celkem 47 členů, v roce 2003 již 80.

Výbor se v průběhu času obměňoval (nikoliv vyměňoval!) a zvyšoval počet svých členů až na 9 a dva náhradníky v r. 2003.

V roce 2002 byli členy výboru nově zvoleni kol. Hanák, Matoušek a D. Minkiewizová, (ostatní členové byli původní zakladatelé). Čas a věk se ovšem nezastavil a většina členů výboru jehož členy byli od

založení, se rozhodla na svoji funkci rezignovat. Z výboru odešla většina zakladatelů s tím, že „nastává nová etapa v životě Klubu a po deseti letech je třeba výbor obměnit“.

Nový výbor Klubu byl v říjnu 2002 zvolen ve složení: čtyři pokračující členové – kol. Hanák předseda, kol. Juříček 1. místopředseda, kol. Matoušek a kol. Minkiewitzová, nově byli

zvoleni členové – kol. Gavlas, Solmóši, Vaněk, Dvořáček, Řanda, a náhradníci kol. Plocek a Visinger. Ze zakladatelů Klubu zůstal ve výboru jen kol. Juříček, zbytek byla „nová krev“.

Třetí etapa existence Klubu (2003–2023):

Nově zvolený výbor se pustil s elánem do práce, přičemž navázal na dobré tradice přechozích let. Nově byla založena Kronika Klubu, kterou písemně vedl kol. Dvořáček, (po něm kol. Hendrych, dnes elektronicky a obrazově kol. Krejza). Kolegyně Minkiewitzová, jako bývalá novinářka – redaktorka, se ujala vydávání klubového časopisu Padáček v tištěné formě a dovedla jej téměř k dokonalosti. Nové číslo bylo vydáváno vždy k termínu členské schůze a tam i rozdáváno. Bylo i dost přispěvatelů.

V roce 2003 jsme zaregistrovali Klub u MV jako právnickou osobu, což nám umožnilo přijímat oficiálně dary.

V roce 2004 Klub zorganizoval 0. (1.?) ročník Memoriálu zakladatelů výsadkového vojska (gen. Paleček, gen. Krzák, plk. Černota), přičemž jako Memoriál byla tato soutěž nazvána

dodatečně. Byla to původně Klubová akce na počest zakladatelů VV vymyšlená a připravená kol. Hanákem a jeho manželkou na Pelhřimovsku, odkud Vendulka byla. Byli pozváni i hosté z jiných Klubů, a součástí dvoudenního setkání byla i soutěž družstev (1+1) – krátký orientační běh, hod granátem, střelba airsoftovou puškou na cíl a vrh nožem. Ceny jsme sháněli na poslední chvíli. Prvními vítězi bylo družstvo Prostějova – kol. J. Starý a jeho manželka Maruška. Možná i proto se taková soutěž ujala v Prostějově další rok. (Pozn.: na tuto akci jsme požádali MO o dopravu a dostali k dispozici autobus. Naposledy 2015?)

Mohli bychom si připomenout, že kromě vlajky byl „vyroben“ nový Klubový znak, schváleny a vyrobeny pamětní medaile Klubu, napřed jediný druh – bronzová, později i stříbrná a zlatá. Kol. Vaněk zajistil ještě v letech 2004-5 výrobu uniforem pro členy Klubu, kterou i financoval, (dnes je už příliš nepoužíváme) a klub nechává vyrobit řadu klubových předmětů (vázanky, odznaky, trika se znakem Klubu atd.), které členům klubů prodává

V roce 2008 Klub zorganizoval první akci Brdy, kterou inicioval a organizoval kol. Řanda – pochod po stopách partyzánských skupin, dnes rozšířenou na spolupráci se školami v okolí. Začali jsme relativně dlouhými pochody od pomníčku k pomníčku. Dnes již ale dlouhé pochody nepodnikáme, věnujeme se více školákům z obce Rosovice a okolí.

V roce 2010 Klub nechal ušít Klubovou vlajku (prapor). Podíleli se

na tom zejména kol. Quiqerez (návrhem) a kol. Tvrz (organizací výroby). Kol. Tvrz byl opatrovníkem praporu a praporečníkem až do r. 2021.

V této době začal Klub také organizovat i seskoky na křídle. První seskoky v r. 2007 provedli – kol. Lacina, Urban, Visinger, Štrajt, Gajdoš, Krajčovič, skákal s námi i genpor. Pavel –

tehdejší NGŠ, a postupně další. Kol. Štrajtová a Čermáková absolvovaly tandemový seskok. S postupem času se počet skákajících snížil, většinou kvůli zdraví, nicméně nastoupila nová krev (např. kol. Krejza). Dnes ale máme problém postavit družstvo na soutěž, i když v r. 2010, na Mistrovství SR veteránů, bylo naše družstvo třetí, a později v soutěžích získával ocenění kol. Křížek. Letos v srpnu se základního výcviku a seskoků zúčastnili 4 adepti na členství v Klubu. Seskoky však nebyla jediná aktivita Klubu, naši členové pravidelně drží čestnou stráž u pomníků při pietních akcích, dříve i pořadatelskou službu na sportovních akcích jiných subjektů, spolupráce se ZŠ např. v Psárech, ale je nás vidět i na jiných akcích.

Významnou, výhradně klubovou akci, kromě akce Brdy, je i akce Ještěd, realizovaná od roku 2014, která je zaměřená na zdokonalování a udržení návyků střelby a dalších dovedností vojáka.

V r. 2017, po zvolení členem výboru kol. Krejzu, se začala realizovat změna v komunikaci. Byla zřízená webová stránka klubu, komunikace se členy se postupně přesunula na tuto platformu a její výhoda se ukázala v době omezení Covid 19. Naše webová stránka je hojně navštěvovaná, dosáhla více jak 25 tisíc

návštěv, umožňuje našim příznivcům nahlédnout do naší činnosti a také nás kontaktovat.

V roce 2015 se Klub zaregistroval jako „zapsaný spolek“, z. s. (z nařízení zákona) u MS v Praze. V roce 2018 Klub úspěšně organizoval mezinárodní konferenci u příležitosti 100. výročí vzniku Československa a 25 let existence Klubu.

V této etapě života Klubu dlouhé 20 let, se projevilo stárnutí členů. Zatímco v roce 2010 byl průměrný věk 68,8 roku, bylo nás okolo 80 a Klub žil aktivně a intenzivně. V roce 2022 činil věkový průměr 72 let a aktivity se v posledních 5-6 letech utlumovaly, mimo jiné taky vinou Covidu. Postupně se také snižoval počet členů celkově (až na 50, resp. na 48 dnes), a to nejen úmrtím, ale snížil se i počet aktivních členů žijících klubovým životem. (Dokonce ani na potlach – pivo se nesejdeme.)

Celkově můžeme říci, že první fáze této etapy – období v letech 2015-16 bylo úspěšné a Klub žil, dá-li se to tak říci, intenzivně a byli jsme kolektiv, který žil „pospolu“. V dalším období byla aktivita členů významně snížena, a akcí plánovaných Klubem a jinými subjekty se zúčastňují stále titíž členové, především členové výboru. (Pozn.: ve výboru a Kontrolní komisi Klubu pracovalo od r. 1992 asi 40 členů, tj. téměř polovina členů Klubu.)

Není ale vše jen negativní, jak by se z posledních vět mohlo zdát, aktivity se školami i akce pro členy o tom svědčí. Také se v posledních 10 letech podařilo vytvořit dobré střelecké družstvo – a to i díky propůjčení střelnice v kasárnách Ruzyně pro trénink, které získalo řadu cen a mnohokrát družstvo i jednotlivci zvítězili, což je zásluhou hlavně kol. Břeského.

Na závěr nelze zapomenout na naše sponzory, bez nichž by se většina našich akcí ani nemohla realizovat. Poděkujme Obecnímu úřadu Rosovice, spol. Army Arms, Thor Tactical, Aeroklubu Hořovice, Pražskému komornímu orchestru a Klubu veteránů 601. Skss, kteří jsou našimi aktuálními sponzory. Nelze zapomenout ani na jednotlivce, zejména z našich řad, a poděkovat zejména kol. Studihradovi, Herinkovi, Zázvorkovi jako největším přispěvatelům, a desítkám dalších, jejichž dary jsou sice menší, přesto potěší a pomohou. Vyjadřuje to zájem o náš Klub.

Poslední etapa: rok 2023 a co dál?

Sídlo Klubu a kancelář se za 30 let stěhovalo čtyřikrát (ubytovna Juliska, Křižíkova – kasárna, Ruzyně kasárna 2x, nyní je na adrese bydliště předsedy), pro schůzování musíme místnost pronajímat.

Absence klubovny je jednou z překážek pro aktivní Klubový život v situaci, kdy mnoha členům to už moc „nechodí“.

Výbor se tímto problémem dlouhodobě zabývá a snaží se:

- a) Přilákat do Klubu nové mladé členy např. nabídkou společných seskoků, střelb a rozhybat klubové aktivity**
- b) Nalézt způsob, jak umožnit těm starším členům plnohodnotný klubový život. To se nám zatím moc nedaří, narážíme na nezájem a nemáme zpětnou vazbu**

Věková skladba Klubu k měsíci září roku 2023

Průměr 72,1 roku, počet členů 48 +2 a 6 čestných členů

Věk členů + procentuální zastoupení

do 50 let	8 členů	16,67%
51 – 60 let	5 členů	10,42%
61 – 70 let	4 členové	8,33%
71 – 80 let	17 členů	35,42%
81 - 90 let	12 členů	25,00%
90 let a více	4 členové	8,33%

Od roku 1998 jsme se bohužel také museli rozloučit se 47 řádnými a 6 čestnými členy našeho Klubu.

V průběhu slavnostního odpoledne došlo k předání blahopřání a ocenění:

1. Blahopřání + věcný dar obdrželi:

kol. Jaroslav Veselý - červnu oslavil 75. narozeniny

kol. Miloš Semorád - červenci oslavil 90. narozeniny

kol. Josef Lajpold - v září oslavil 85. narozeniny

2. Poděkování za práci obdrželi:

kol. Růžena Čermáková, Václav Filla, Evžen Křížek, Jan Kubát, Ivana Kubátová, Jindřich Kubík, Libor Plachký, Radana Šmídová, Zdeněk Vácha a Milan Vašek

3. Bronzovou medaili KVVV Praha obdrželi:

kol. Josef Holas, Josef Lajpold, Svetozár Plesník, David Vratislavský

4. Stříbrnou medaili KVVV Praha obdrželi:

kol. Václav Bálek, Milena Černá, Jiří Hendrych, Jiří Kořízek, Miloš Semorád, Jaroslav Veselý

5. Zlatou medaili KVVV Praha obdrželi:
kol. Daga Minkewitzová, Bořivoj Vejvara a Milan Krejza

6. Zlatý odznak obdržel:
kol. Pavel Břeský – předáno na VČS KVV Prostějov dne 17.2.2024

7. Skleněné pamětní plakety KVVV Praha obdrželi:
kol. Jan Čejka, Pavel Krajčovič, Stanislav Lacina, František Řanda, Marko Solmoši a Karmela Štrajtová

8. Věcný dar obdržel:
kol. Miloslav Juříček

9. Čestné členství KVVV Praha bylo uděleno:
kol. Jiřímu Urbanovi

**10. Byly předány pamětní listy pro naše hosty z:
KVV Plzeň, Prostějov, Liberec, Chrudim, Hradec Králové,
dále AK Hořovice, Kvarteto Klasax a Svaz důstojníků v záloze**

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Ve jménu cti!

**Autoři: Pavel Sajenko, Vladimír Boldaňuk, Stano Bursa
květen 2022 - vydavatel AVARTOS s.r.o.**

V prologu knížky „Ve jménu cti“ autoři píší: „Z poznatků načerpaných ze vzpomínek pamětníků a z archivních pramenů se nám pozvolna vynořují události staré bezmála 75 let.

Je konec léta 1944. Přelom roku 1944 / 1945 je za dveřmi. V hlavních štábech Rudé armády vrcholí přípravy na pomoc Slovenskému národnímu povstání, jehož vypuknutí je na spadnutí. Oblast bývalého Československa a Polska je však zájmovou oblastí především zpravodajského oddělení štábu 1. ukrajinského frontu“.

Protože předchozí 2 knížky autorů Sajenko a spol. znám, těšil jsem se na „Ve jménu cti“ a když se mi tahle knížka dostala do ruky, přečetl jsem ji asi za 3 dny. S poslední stránkou jsem si ale řekl: „Co se to děje, vždyť já z toho vím jenom to, že je to o parašutistech a partyzánech na Moravě a že to tam všechno bylo mnohem zamotanější a propletenější, než si mnozí myslíme.“ Dobře tedy, tak

pauza a po čase znovu. Když jsem „Ve jménu cti“ dočetl podruhé došlo mi, co způsobilo moje prvotní rozpaky. Tahle knížka totiž není historický román nebo literatura faktu v nějaké učebnicové podobě. To je totiž soubor obrovského množství informací o událostech, které se odehrály na Moravě koncem 2. světové války. Většina těchto událostí je již obecně známá ale ve zmíněné knížce jsou uvedeny rozsáhlé, mnohdy dosud neznámé informace o lidech, kteří se těchto událostí přímo či nepřímo účastnili. Rozsah těchto informací je skutečně nevídaný a je zřejmé, že se jedná o výsledek dlouhé a důkladné badatelské práce autorů. To dokládají i upozornění na některé nepřesnosti v dílech autorů, kteří se uvedenou problematikou již zabývali a neměli informace nově získané a uvedené Sajenkem a spol.

A teď už konkrétně k obsahu.

1. Smůla hned na začátku.

Tady jsou popsány některé situace na polním letišti Jeżow, ze kterého odlétala část výsadků.

2. Operace NAĎOŽNYJ

Zpravodajsko – diverzní skupina NAĎOŽNYJ

Z textu: „Chyba navigátora při určení správného místa vysazení, jakož i nepřesnosti v průběhu vysazování samotného, předznamenaly v konečném součtu fakt, že skupina NAĎOŽNYJ byla poznamenána fatálními ztrátami hned v samotném začátku operace. Ještě dříve, nežli mohla skupina cokoliv ze zadaných úkolů splnit, byla při vysazení rozptýlena a jako celek se již nezorganizovala“.

Skupina původně směřovaná do Polska byla vysazena v prostoru Jablůnkov v noci z 15. na 16. srpna 1944. Velitel A. M. Griněvskij.

3. Operace FAKEL

V noci 18. srpna byla v okrese Nový Jičín severně od lokality Pustevny vysazena zpravodajsko - diverzní skupina FAKEL v podřízenosti 3. zpravodajského oddělení štábu 1. UF. Jejich seskok byl původně plánován na teritorium Polska. Velitel I. A. Populenko, krycí jméno – „Fakel“. Zajímavostí je, že všichni muži z desetičlenného výsadku měli krycí jména začínající písmenem „F“. Radistka N. D. Kolbinová byla „Karmen“. Po vysazení dopadl odděleně její velitel a se skupinou se už nesešel. Velitelem byl později určen M. P. Osipov. Ze skupiny zůstali do začátku září v prostoru Jablůnkov pohromadě pouze Osipov, radistka Karmen a 2 průzkumníci. V polovině září se jim podařilo setkat se zbytkem skupiny NAĐOŽNYJ a od té doby působili společně.

4. Operace ARAP

V noci 7. října 1944 mělo být vysazeno 8 členů skupiny ARAP v plánovaném prostoru Makov. Skutečnost byla ale jiná a po přistání výsadkáři zjistili, že jsou u osady Huslov na Slovensku asi 40 km vzdušnou čarou od plánovaného místa doskoku. S pomocí místních lidí se už 11. října přesunuli na Moravu. Za krátko potom vešli do kontaktu se skupinou WOLFRAM vyslanou do protektorátu čs. exilovou vládou v Londýně. Obě skupiny potom úzce spolupracovaly. Skupina ARAP se později rozdělila, menší část zpravodajsky působila na Moravě, zbytek za hranicí na Slovensku odkud byly odesílány získané zpravodajské informace do centra. Působení zpravodajské skupiny „ARAP bylo a je hodnoceno jako velmi úspěšné.

5. Operace CHAN

Dne 8. února 1945 byla tato skupina velitele J. A. Frolova, krycí jméno „Chan,“ úkolována překročit pěšky linii fronty z Polska do prostoru Opavy. To se podařilo po několika neúspěšných pokusech v noci na 14. února. Od skupiny se v důsledku aktivit nepřítele

oddělili 4 průzkumníci, kteří shodou okolností nesli část bateriových zdrojů pro radiostanici.

Velitel Frolov postupně vyhodnotil, situaci tak, že splnění úkolu skupiny je v daných podmínkách nemožné a se zbytkem svých lidí přešel 1. března frontu zpět do Polska. Po návratu do vysílacího centra byla skupina CHAN doplněna a již 26. března vysazena do prostoru Východních Čech u Horní Kalné. (dále viz. „Výsadek CHAN se nehlásí“- Sajenko a spol.)

6. Operační skupina pro vedení partyzánského boje UŠIAK

Skupina UŠIAK byla do bývalého Československa vyslána Ukrajinským štábem partyzánského hnutí (UŠPH). Pod velením Jána Ušiaka byla vysazena k podpoře povstání na Slovensku koncem srpna 1944.

Dnes je vnímána jako základ pro pozdější vytvoření 1. československého partyzánského oddílu Jana Žižky, pozdější 1. moravské partyzánské brigády Jana Žižky. V začátku kapitoly autoři píší: „Pokud by historie skupiny Ušiak byla svázána pouze s partyzány, patrně bychom se do pojednání o ní nikdy nepustili. Při bádání v historii partyzánského hnutí se totiž musí našlapovat skutečně velmi opatrně. Asi tak, jako když našlapujete na tenký led. Protože je ale provázána i s činností zpravodajského oddělení štábu 1. UF, můžeme se pokusit, se znalostmi tajů fungování vojenské rozvědky, o její doplnění poněkud podrobněji“. Na dalších 120 stranách potom autoři opravdu velmi podrobně popisují příběh skupiny Ušiak, pozdější 1. moravské partyzánské brigády Jana Žižky, vedené D. B. Murzinem.

Ján Ušiak v uniformě čs. jednotek na východní frontě

7. D. B. Murzin

Tady se autoři zabývají osobou D. B. Murzina, původně zástupce velitele skupiny Ušiak a několika dalšími lidmi. V textu je mimo jiné i odstavec, cit.: „Nad vojáky Rudé armády, upadnuvšími do zajetí, se totiž jako Damoklův meč vznášel stále platící článek 193 trestního zákoníku RSFSR z roku 1926. Ten jako trest za vzdání se bez důvodu způsobeného beznadějnou vojenskou situací, či dokonce za přeběhnutí na stranu nepřítele, stanovoval: - popravu zastřelením pro provinilce, konfiskací majetku a ztrátu občanských práv pro ostatní členy jeho rodiny. Trestu byl ušetřen voják, který se do zajetí dostal z rozkazu svého velitele, anebo bez vlastního vědomí (např. těžce zraněný, zasypaný, v bezvědomí, neschopný pohybu atd.“ Text pokračuje: „Nyní tedy mohli tito běženci vykoupit svůj osud tím, že se stanou ukázněnými a odhodlanými spolubojovníky výsadkářů skupiny Jána Ušiaka“. Takto je uvedeno hledání osudů několika blízkých spolubojovníků Murzina, kteří byli většinou sovětské vojáky, kterým se podařilo uprchnout z německého zajetí. Různými cestami potom doputovali až na Moravu, kde se přidali ke vznikajícímu partyzánskému uskupení Murzina. Je zde popsána i situace, kdy v souvislosti s partyzánskou bujarou oslavou nalezení a návratu zraněného Murzina, tragicky zahynula začátkem prosince 1944 Růžena Růčková a její syn Jaroš.

8. Operace LUČ

V prostoru mezi Holešovem a Vsetínem byla v noci z 20. na 21.12.1944 vysazena zpravodajsko – diverzní skupina LUČ. Byla podřízena orgánům 3. oddělení 4. odboru NKGB Ukrajiny. Velitel A. I. Kalinov, krycí jméno „Rudič“. Shodou okolností to byla právě vysílačka skupiny LUČ, přes kterou se Murzinovi podařilo poprvé podat zprávu UŠPH o osudu a současné situaci původní skupiny UŠIAK. Spolupráce Murzina se skupinou LUČ nebyla bez problémů. Koncem ledna se LUČ i se svým radistou přesunul na Blanensko, kde se snažil navázat kontakt s partyzány oddílu JERMAK. Tehdy byl zastřelen velitel „Rudič“.

LUČ byl potom v březnu sloučen se skupinou ZAREVO v podřízenosti NKGB Ukrajiny. Kapitola potom zaznamenává začátek spolupráce Murzina se skupinou FAKEL, která se i s radistkou přesunula do Murzinova dosahu.

Partyzánský velitel Dajan Murzin (ve stanu) se svým štábem na fotografii z jara 1945 pořízené v lesích na Vsetínsku.

9. Operace LVOVSKIJ

Se skupinou LVOVSKYJ byly koncem března 1945 do prostoru Bílová – Lazy vysazeny i 2 radistky. Z textu cit: Nyní bylo

ilegální hnutí na Moravě dostatečně vybaveno radiostanicemi. Velitel skupiny FAKEL disponoval radistkou „Karmen“. Rezident „Lvovskij“ měl k dispozici J. Dunajskou – „Kamu“ a D. B. Murzin získal S. K. Danilovou – „Liliji“. Partyzáni tak měli konečně svoji vysněnou skupinu spojení“. To však netrvalo dlouho. Už 31.3.1945 se ve svém úkrytu zastřelily zmíněné radistky „Karmen“ a „Kama“ po tom, co byl úkryt prozrazen a měly být zatčeny.

10. Přepad zámku v Loučce

Zámeček v Loučce vzdálený necelých 10 km od Valašského Meziříčí byl partyzány z brigády Murzina přepaden časně ráno dne 10.4.1945. V té době bylo v objektu ubytováno asi 30 příslušníků Volkssturmu. Po krátké přestřelce byli zajati a odvedeni do lesů na Čerňavu. Tam je partyzáni pobili. V té souvislosti byl zastřelen i legendární I. P. Stěpanov, zástupce Murzina.

11. Partyzánský oddíl OLGA

Z úvodu kapitoly cit: „V archivních dobových hlášeních Murzinovy 1. moravské partyzánské brigády Jana Žižky je jako její součást uváděn partyzánský oddíl OLGA. K tomuto oddílu se D. B. Murzin

vždy aktivně hlásil, neboť úspěchy OLGY byly hmatatelné, plně doložitelné a celkovou hodnotu jím vedené brigády účinně zvyšovaly“. Dále jsou potom uvedeny některé akce zmíněného oddílu včetně té, kdy byl zajat německý generál Dietrich von Muller. Toho předali partyzáni v posledních dnech války štábu 53. armády 2. ukrajinského frontu. V kapitole o

oddílu OLGA je mimo jiné zmíněna ještě jedna skupina 2. oddělení zpravodajského oddělení štábu 2. UF, která byla na Moravu vysazena 11.4.1945 a nesla krycí název OSTROKOVICE.

12. Dobožováno

Na závěr výše uvedeného přehledu o obsahu knížky „Ve jménu cti“ si dovolím použít část textu z prologu, kde se autoři ptají: „Kdo jste byli, Vy, lidé zde pochovaní? Jaký byl Váš život? Za jaké ideály jste byli ochotni jej dát v šanc? Stály za to, aby si o nich lidé vyprávěli“? Pánové Sajenko, Boldaňuk a Bursa potom na téměř 500 stranách předkládají dávno zapomenuté nebo téměř ztracené informace, které tu otázku „kdo jste byli“ v mnohém pomáhají zodpovědět. Za rozsah bádání a za to, že našli formu, jak se s výsledky své práce podělit s námi čtenáři, si Sajenko a spol určitě zaslouží poklonu.

Pavel Břeský

KDO BYL ERVÍN HOIDA

Narodil se 30. listopadu 1918 v Moravské Ostravě do rodiny podnikatele Ferdinanda Hojdy a jeho manželky Františky, za svobodna Enochové. Měl dva starší bratry, Waltera a Bruna. Studoval na reálném gymnáziu v Moravské Ostravě, po přerušení studií z důvodu hospodářské krize odmaturoval až v roce 1937 na Státní odborné škole pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí. Následně začal pracovat v továrně na nábytek v Krnově, ale již po několika měsících se přestěhoval do Prahy a získal zaměstnání v prestižní firmě na výrobu nábytku Emila Gerstla.

Po zhoršení politické situace plánovala od podzimu 1938 rodina Hoidových emigraci do zahraničí. Povolení vycestovat se jim podařilo získat do Dominikánské republiky, kam měli brzy odcestovat. Jejich plán přerušila německá okupace zbytku českých zemí v březnu 1939. Rodina začala hledat jinou cestu útěku. Rodičům Ferdinandovi a Františce se podařilo ilegálně dostat pomocí sionistického hnutí do Palestiny, kde byli Brity internováni a odvezeni do internačního tábora na ostrov Mauricius. Ervínovi a jeho bratrům s manželkami zařídil otec studijní víza do fašistické Itálie. Po jejich vypršení se Ervín pomocí úplatku rybářům dostal přes francouzské hranice. V Nice mu pomohl československý konzul a přes Marseille odcestoval do severní Afriky, aby nastoupil službu v cizinecké legii. Po vypuknutí války se vrátil zpět do

Francie, shledal se s bratry a společně vstoupili dobrovolně do československé zahraniční armády.

Odveden byl 8. listopadu 1939 v jihofrancouzském Agde (osobní číslo J-635) a vtělen ke 2. rotě pěšího pluku 1 budoucí 1. čs. divize ve Francii. S touto jednotkou byl na přelomu jara a léta 1940 nasazen do ústupových bojů po napadení Francie nacistickým Německem. Účastnil se např. bojů o kamenný most v Gien. Ještě předtím, k 1. červnu 1940, byl povýšen do hodnosti svobodníka a jmenován velitelem družstva 4. roty pěšího pluku 1.

Rychlá porážka Francie poté na několik let rozdělila sourozence Hoidovi. Zatímco bratři Walter a Bruno zvolili možnost zůstat na

francouzském území, Ervín se evakuoval na lodi Rod el Farag do Anglie a rozhodl se pokračovat dále v boji. V září 1940 byl systematizován v hodnosti svobodníka a později vtělen k 1. rotě pěšího praporu 1 čerstvě ustanovené Československé smíšené brigády.

Na území Velké Británie pokračoval v systematickém výcviku a zdokonaloval se v bojové přípravě. Absolvoval brigádní řidičský kurz s velmi dobrým prospěchem a se stejným výsledkem i kurz plynových pátračů a plynových hlídek. Ještě v průběhu roku 1941 byl přemístěn k velitelské rotě pěšího praporu 1 a povýšen na desátníka. Ervín Hoida se tehdy dobrovolně přihlásil k plnění

zvláštních úkolů v týlu nepřítele, měl nastoupit výcvik ve Skotsku, ale vzhledem k jeho zasnoubení a následné svatbě s britskou občankou další specializovaný výcvik neabsolvoval a z přípravy na parašutistický výsadek do okupované vlasti sešlo.

Po několika povýšeních již coby četař v létě 1943 odeslán do kurzu tankových řidičů a posléze vtělen zpět k 1. rotě tankového praporu nově organizované Československé samostatné obrněné brigády. V dalším výcviku působil jako instruktor řidičů tanků Cromwell. Od října 1944 se účastnil se svou jednotkou obléhání přístavu Dunkerque. Za hrdinství v boji byl vyznamenán Československým válečným křížem. Válku zakončil v hodnosti rotného jako příslušník 3. rotě tankového praporu 1.

Po propuštění mimo činnou službu žil krátce v Praze, ale již v březnu 1946 odjel coby příslušník dopravního a strážního praporu UNRRA servisovat automobily do francouzského přístavu Le Havre. Odtud emigroval do Anglie, kam se mezitím z Československa vrátila jeho manželka. Usadil se v Birkenheadu nedaleko Liverpoolu a pracoval ve firmě, co projektovala a vyráběla vnitřní vybavení (nábytek) velkých luxusních zaoceánských cestovních lodí. Později získal místo výkonného ředitele u společnosti GT Rackstraw Ltd, jež ve své továrně Worcesteru vyráběla velmi kvalitní reprodukováný nábytek ve stylu Regency. V roce 1983 odešel do důchodu. Od té doby bydlel opět nedaleko Liverpoolu, kromě dvanáctileté epizody života ve Španělsku, kde žil na poloostrově Wirral. Zde také dne 14. února 2024, ve spánku zemřel.

Ervín Hoida byl nejen válečným hrdinou, ale i skvělým a charismatickým člověkem. Bude nám všem moc chybět.

Jsem vděčný, že alespoň v závěru jeho života se podařilo ocenit jeho zásluhy. Byl také hrdinou mé knihy *Ervín Hoida: Poslední z hrdinů*, kde se s jeho příběhem můžete seznámit podrobněji.

Čest jeho památce!

Jiří Klůc – historik a publicista

PADÁČEK – Občasník Klubu vojenských výsadkových veteránů Praha. Vychází 3x ročně (ke každé členské schůzi). Od čísla 31 rediguje Milan Krejza, e-mail: kvvvpraha@seznam.cz. Technické zpracování Pavel Břeský, e-mail: breskyp@volny.cz. Redakční uzávěrka 16.2.2024. Neprošlo jazykovou úpravou. Uveřejněn na webové stránce: kvvvpraha.cz a SVVZ.cz.